

AKADEMIK

SPRAVODAJCA

APRÍL 2022

AKADÉMIA OZBROJENÝCH SÍL GENERÁLA MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA

AKADEMIK

Spravodajca
Akadémie ozbrojených síl
generála
Milana Rastislava Štefánika

Ročník XVIII. číslo 6
Akademický rok 2021/2022
mesačník - 10 vydaní ročně

Vydavateľ:

Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika
Demánová 393
031 01 Liptovský Mikuláš
www.aos.sk
IČO 37 910 337

Redakčná rada:

pplk Ing. Martin CHOVANEC, PhD.
- predseda
tel.: 0960 423070
e-mail: martin.chovanec@aos.sk
Mgr. et Mgr. Erika SZUPERÁKOVÁ
tel.: 0960 422735
e-mail: erika.szuperakova@aos.sk
Ing. Danuša SPILÁ
tel.: 0960 422529
e-mail: danusa.spila@aos.sk

Tlač:

Tlačiareň AOS, Liptovský Mikuláš

Rozširuje:

AOS L. Mikuláš. Nepredajné.
vyšlo 05. 05. 2022

© Akadémia ozbrojených síl
generála M. R. Štefánika

Registračné číslo: **EV 1946/08**

V tomto čísle:

- Študenti Akadémie ozbrojených síl excelovali na medzinárodnej vedeckej konferencii SECOSAFT 2022 v rumunskom Sibiu
- Výročné rokovanie Akademického senátu AOS
- Pripomenuli sme si 77. výročie oslobodenia mesta Liptovský Mikuláš
- Oponentské konania projektov výskumu a vývoja
- Ročné preskúšanie riadiacich letovej prevádzky
- Odborná príprava a prax kadetov odbornosti G-20
- Stanový tábor Mokrad'
- Krátko zo života CV - ISOC 26 bol slávnostne ukončený - 27. Základný veliteľsko-štábny kurz v novom termíne otvorený
- INFORMÁCIE verzus DEZINFORMÁCIE
- Medzinárodné zásady targetingu v ozbrojenom konflikte
- Strelecká súťaž „Krtko cup“

Editoriál

„Prelomová“ Veľká noc

Počas tohtoročných liturgických slávení Veľkej noci sme boli svedkami toho, že naša kaplnka bola opäť plná do posledného miesta a mnohí veriaci museli počas omši a obradov dokonca stáť. Dovolím si tvrdiť, že nás bolo v kaplnke dokonca viac ako bývalo zvykom pred pandemiou. Je to dobré, „prelomové“ znamenie. Snáď sa môžeme domnievať, že tie dva predošlé roky-neroky protipandemických opatrení sú už z veľkej časti minulosťou.

Je teda čas na obnovu spoločenstva: rodinného, pracovného, cirkevného, príhodný čas na vzkriesenie – na obnovu takého životného štýlu, ktorý je nám vlastný. Nie však rovnakého životného štýlu, ktorý sme viedli pred dvomi rokmi. To by napokon ani nebolo možné. Ako ľudstvo sa musíme posúvať vpred a jeho mierou sa musí stať filantropia. Obnova životného štýlu je zároveň výzvou nasledovať hodnoty, ktorých aktuálnosť sa otvára práve dnes. Budme viac všímaví voči starším, opusteným, nemocným a migrantom, ktorým zásadným spôsobom zasiahol do života vojenský konflikt. Kristovo zmŕtvychvstanie bolo prelomové, pretože prinieslo čosi nevídané – že láska je silnejšia ako smrť. Aj naše slávenie Kristovho zmŕtvychvstania nech v nás prelomovým spôsobom odhalí nadšenie obetovať sa pre dobro tých, ktorých kvalita života závisí od pomoci druhých.

kpt. ThLic. PaedDr. PhDr. Tomáš HUĎA SchP. PhD.

AOS V OBRAZOCH

Študenti Akadémie ozbrojených síl excelovali na medzinárodnej vedeckej konferencii SECOSAFT 2022 v rumunskom Sibiu

Časopis Forbes v roku 2008 označil 150-tisícové rumunské mesto Sibiu za ôsme najidyllickejšie mesto na život v Európe. Toto jedinečné mesto s bohatou históriou je taktiež dôležitou metropolou pre rumunské vysoké školstvo.

Svoje pevné miesto tu má dlhé roky i vysoká škola pozemného vojska „*Nicolae Bălcescu*“ Land Forces Academy v Sibiu (Rumunsko), ktorá v dňoch 07. - 09. apríla 2022 organizovala v poradí už 27. medzinárodnú študentskú konferenciu „*SECOSAFT 2022*“.

Konferencie sa zúčastnili študenti z 13 krajín, prevažne z Európy a nechýbalo ani slovenské zastúpenie štyroch študentov z Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (ďalej len „AOS“). Študentov sprevádzal kpt. Ing. Pavol Lukášik (katedra strojárstva) a Ing. Radovan Stephany.

Konferencia s bohatým programom bola vedená formou súťaže o najlepšiu študentskú vedeckú a odbornú prácu.

Študenti bakalárskeho štúdia súťažili v 7 vedeckých sekciách a v 4 vedeckých sekciách súťažili študenti magisterskeho štúdia.

Celkom bolo predstavených viac ako 338 súťažných vedeckých prác.

Mimoriadne úspešne si počínali študenti 3. ročníka z Katedry strojárstva AOS (študijný program Zbraňové systémy, zbrane a ich časti), ktorí súťažili v sekcii TECHNICAL SCIENCES. Voj. 1. st. [Jakub Handzilko](#) tu získal skvelé 1. miesto so súťažnou prácou „*Unmanned Screw Drive Vehicle*“ kde predstavil nekonvenčný prototyp bezposádkového vozidla, ktoré bolo vyvíjané pod vedením doc. Ing. Vladimíra Popardovského, PhD. a Ing. Miroslavy Cúttovej, PhD.

Výborné 3. miesto získal voj. 1. st. [Jakub Kolečár](#), ktorý v súťažnej práci „*Creation of 3D Model of PT-Mi-Ba-III in CAD*“ prezentoval model protipechotnej míny s mýnovým zapaľovačom v prostredí CAD s využitím 3D tlače. Tento model bol vyvinutý pod vedením npor. Ing. Martina Bartoša, PhD., mjr. Ing. Petra Peruna, PhD. a Ing. Miroslavy Cúttovej, PhD.

Podobnú a veľmi zaujímavú prácu z mýnovej problematiky predstavil voj. 1. st. [Matúš Jurkovič](#),

ktorý sa tiež takmer dostal na stupne víťazov.

Obrovský úspech dosiahla študentka 4. ročníka Katedry informatiky AOS (študijný program Vojenské spojovacie a informačné systémy) voj. 1. st. [Bianca Badidová](#), ktorá sa stala absolútnou víťazkou tejto medzinárodnej konferencie a bola jej udelená najvyššia cena rektora „*AWARD OF EXCELLENCE*“.

Vo svojej práci „*Applications of Neural Networks in Data Communication Analysis*“ predstavila aplikáciu neurónových sietí pre dátové analýzy. Informačný systém vyvíjala pod vedením pplk. doc. Ing. Michala Turčaníka, PhD. Táto práca bola vyhodnotená ako najlepšia v rámci celej konferencie.

Slovenský tím z AOS z Liptovského Mikuláša sa počas konferencie tešil veľkej pozornosti a uznania zo strany usporiadateľa a súťažiacich.

Svojimi úspechmi študenti nadviazali na výborné výsledky z minulosti a majú právom povest' silných súperov na medzinárodnej úrovni.

Naši študenti sú výzvou a inšpiráciou nielen pre usporiadateľov, ale aj pre mnohé zahraničné vojenské univerzity.

Patrí im preto veľké poďakovanie, rovnako ako aj tímu pedagógov, ktorí ich viedli a podporovali.

text : -vit-, kpt. Ing. Pavol Lukášik,
foto: Ing. Radovan Stephany

Výročné rokovanie Akademického senátu AOS

Dňa 21. apríla sa v priestoroch auly Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika (AOS) uskutočnilo výročné zasadnutie Akademického senátu AOS, cieľom ktorého bolo vyhodnotenie činností za rok 2021.

Tak ako minulý rok rokovanie viedol predseda akademického senátu mjr. Ing. Jaroslav Kompan, PhD. ktorý oboznámil prítomných s aktivitami akademického senátu a skonštatoval, že aj napriek pandemickému roku AOS dokázala, že je kvalitnou vysokou školou, na ktorej pôsobia kvalifikovaní vysokoškolskí pedagógovia a zamestnanci a jej vedenie je pripravené viesť objektívnu diskusiu o vzdelávaní, vede, výskume, ale aj celkovom zabezpečení činností akadémie.

Výročnú správu o činnosti AOS za rok 2021 predniesol rektor doc. Ing. Jozef Puttera, CSc., ktorý uvítal možnosť opäť sa stretnúť vo väčšom počte, vypočuť si povzbudzujúce slová, no dať priestor i na pomenovanie problémov, konštruktívnu diskusiu a hľadanie spoločných riešení.

V úvode rozobral stav organizačnej štruktúry AOS k 1. januáru 2022, v ktorej nastala redukcia personálu o 28 tabuľkových miest, z toho 23 pozícií sa to fyzicky dotklo. Venoval sa oblasti ľudských zdrojov na AOS, kde do 31. decembra pôsobilo 74 profesionálnych vojakov a 465 kadetov. 71 zamestnancov tvorilo pedagogický personál (z toho 7 profesorov a 21 docentov) a 168 zamestnancov patrilo k podpornému personálu akadémie.

V ďalšej časti príhovoru rektor predniesol sumár úspešných akcií akadémie za minulý rok a pripomenul ocenenia, ktoré sa podarilo získať našim kadetom. Spomenul úspešný kurz Commando vo Francúzsku, ktorého sa zúčastnili vtedajší piatci, medzinárodnú súťaž All rounder s našim víťazným tímom, spoluorganizovanie výnimočnej akcie – 100 rokov protivzdušnej obrany na Slovensku, participáciu našich kadetov na cvičeniach v gescii MO SR, akým bolo cvičenie Blonde Avalanche, medzinárodnú študentskú vedeckú konferenciu AFASTUD 2021, kde sme získali prvé dve miesta, ale i zaznamenanie pozitívneho trendu v rekonštrukcii a modernizácii infraštruktúry AOS, či zakúpenie nového softvéru Wasp na simulačné centrum alebo novú posilu vo forme elektrického vozidla Selvo S2.DCH.

V oblasti prijímacieho konania sme zaznamenali pozitívny trend v počte podaných prihlášok (735), z toho

prijatých bolo 154 študentov do 4 študijných programov. V roku 2021 ukončilo štúdium na AOS 69 študentov v 1. stupni štúdia, 136 študentov v 2. stupni štúdia a 7 študentov v 3. stupni štúdia.

Rektor sa ďalej venoval vojenskému programu kadeta, ktorý pozostával z blokových výcvikov, či sústredených poľných výcvikov, ktoré sa žiaľ vzhľadom k pandémie častokrát konali improvizovane. Tento rok s ohľadom na situáciu na Ukrajine pribudli k výcvikom nové opatrenia súvisiace s ochranou štátnej hranice.

Vo svojom príhovore nevynechal tri úspešne ukončené habilitačné konania doc. Ing. Júliusa Barátha, PhD., doc. Ing. Mariána Babjaka, PhD. a doc. Ing. Vladimíra Popardovského, PhD., i úspešné inauguračné konanie doc. Ing. Jána Ochodnického, PhD., ktorého v najbližšom období čaká vymenovanie za profesora prezidentkou SR.

PodĎakoval centru vzdelávania, ktoré i tento rok organizuje kariérne vzdelávanie vo vyšších počtoch, ako to bývalo v predchádzajúcich obdobiach.

V oblasti vedy a tvorivej činnosti upozornil na fakt, že jedným z najdôležitejších kritérií hodnotenia kvality personálu je edičná činnosť, materiály určené na podporu výučby, a je preto nevyhnutné nájsť motiváciu i v tejto oblasti.

V závere skonštatoval, že AOS splnila základné ciele a úlohy stanovené ročným plánom, hoci s prihliadnutím na problémy, ktoré nás stretli. Opakovane apeloval na cieľ získať dostatok kvalitných uchádzačov na štúdium na AOS.

V oblasti ľudských zdrojov a pracovných pozícií sa síce začal proces omladzovania personálu, zatiaľ však nie dostatočne, čo je spôsobené i negatívnym trendom v znižovaní počtu zamestnancov.

V roku 2021 nastúpil vo väčšej miere proces realizovania projektov z EŠF, no aj tu boli nariadené úpravy prostriedkov zo štátneho rozpočtu.

Obrátil sa i na prítomných kadetov - prvákov, ktorých vyzval k svedomitému plneniu si povinností hlavne v oblasti fyzickej zdatnosti i matematických poznatkov.

V závere však rektor potvrdil, že napriek negatívam sa plnenie poslania AOS podarilo realizovať, a to vďaka zodpovednému vykonávaniu pracovných a služobných povinností tak zamestnancami ako i našimi kadetmi.

V druhej časti výročného zasadnutia akademického senátu predniesol kvestor akadémie Ing. Dušan Mesároš Správu o hospodárení AOS, v ktorej podal základné informácie o finančnej situácii, analyzoval náklady, výnosy, príjmy, ktoré boli znížené z dôvodu krátených finančných prostriedkov z MO SR v súvislosti s covid-19 a tiež otázku výdavkov, ktoré boli použité na rekonštrukciu a modernizáciu objektov AOS.

V najbližšom období budú pokračovať práce na rekonštrukcii kuchynsko - jedálenského bloku, krytej plavárne, internátov, čaká nás však i rekonštrukcia výťahov na internátoch a katedrách, rekonštrukcia rozvodov vody a kanalizácie, komunikácií v priestoroch akadémie, modernizácia Klubu i športového areálu.

text: -sz-, foto: -ds-

Pripomenuli sme si 77. výročie oslobodenia mesta Liptovský Mikuláš

Dňa 4. 4. 2022 sme si pietnou spomienkou na Námestí osloboditeľov a na vojenskom cintoríne Háj - Nicovô pripomenuli 77. výročie oslobodenia mesta Liptovský Mikuláš.

Slávnostného zhromaždenia sa zúčastnili predstavitelia Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika na čele s rektorom doc. Ing. Jozefom Putterom, Csc., členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, posledný žijúci vojnový veterán z Mikuláša Pavol Chrapčiak a zástupcovia mesta Liptovský Mikuláš.

Primátor Ing. Ján Blcháč privítal všetkých zúčastnených, ktorí prišli vzdať úctu tým, ktorí zaplatili svojimi životmi, aby sme my mohli žiť v mieri. Vo svojom príhovore v nadväznosti na udalosti posledných dní zdôraznil, že: „mier nie je samozrejmosťou, je najvyššou hodnotou, pretože na jeho zotrvaní závisí sloboda, zdravie i životy.“

Je našou povinnosťou, urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme mier a slobodu zachovávali.“

Na odkaz bojovníkov za našu slobodu nadviazal vo svojom príhovore i predseda Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov plk. v.v. Ing. Ján Martinko, ktorý zdôraznil, že ich odkaz naplníme tým, ak si uvedomíme, že „mier je najvyššia hodnota, pretože znamená život, teda nie je možné oň bojovať, ale strážiť ho. Sloboda sa totiž môže ľahko stratiť, no získava sa ťažko.“

Záverom stretnutia si prítomní minútu ticha pripomenuli generálmajora vo výslužbe Jána Iľanovského, priameho účastníka bojov o Liptovský Mikuláš, ktorý by sa o niekoľko dní dožil 100 rokov.

text: -sz-, foto: -ds-

Oponentské konania projektov výskumu a vývoja

V dňoch 26. - 27. apríla 2022 sa v Akadémii ozbrojených síl gen. Milana Rastislava Štefánika (AOS) uskutočnili záverečné oponentské konania projektov výskumu a vývoja a štúdií uskutočniteľnosti realizované v zmysle Kontraktu č. SEMOD-EL76/9-195/2022-OdPaPV na rok 2022.

Zodpovední riešitelia vyhodnotili naplnenie cieľov, čerpanie finančných prostriedkov a reálne výstupy nasledujúcich projektov výskumu a vývoja a štúdií uskutočniteľnosti:

- *Modernizácia pohotovostnej dávky potravín pre príslušníkov OS SR*
Zodpovedný riešiteľ: doc. Ing. Stanislav MORONG, PhD.
- *Bezposádková diaľkovo riadená podvozková platforma pre prieskumné účely v interiéroch budov*
Zodpovedný riešiteľ: doc. Ing. Vladimír POPARDOVSKÝ, PhD.
- *Podpora budovania bezpečnostných a obranných spôsobilostí štátu prípravou aktérov krízového riadenia*
Zodpovedný riešiteľ: doc. Ing. Vladimír ANDRASSY, PhD.
- *Analýza jazykového vzdelávania s cieľom zefektívnenia výučby jazykov v podmienkach Akadémie ozbrojených síl gen. Milana Rastislava Štefánika v Liptovskom Mikuláši*
Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Eva RÉVAYOVÁ
- *Návrh a realizácia komplexného vzdelávacieho a výcvikového pracoviska prípravy operátorov bezpilotných systémov*
Zodpovedný riešiteľ: mjr. Ing. Matúš GREGA, PhD.
- *Alternatívne pohony vozidiel v ozbrojených silách*
Zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Peter DROPPA, PhD.

Oponentská rada vysoko ocenila prezentované výsledky projektov podporujúce vecné priority riešené v rámci Konceptie zamerania a podpory výskumu a vývoja v oblasti obrany s výhľadom do roku 2025. Skonštatovala, že predložené záverečné správy všetkých projektov výskumu a vývoja a štúdií uskutočniteľnosti splnili požiadavky zadané gestorom projektu a kladne hodnotila ich využiteľnosť pre Ozbrojené sily SR (OS SR). S uvedeným konštatovaním sa stotožnili aj zástupcovia OS SR zúčastňujúci sa prezentácie výsledkov jednotlivých projektov výskumu a vývoja a štúdií uskutočniteľnosti plk. Ing. Ján Molnár, pplk. Ing. Ján Hudák, pplk. Ing. Martin Rubaninský, pplk. Ing. Magdaléna Plíšková a pplk. Ing. Miroslav Porubiak.

Zástupcovia OS SR svojimi pripomienkami a postrehmi prispeli k zvýšeniu úrovne záverečných opONENTSKÝCH konaní a následnému definovaniu potrieb OS SR v oblasti využívania vojenských technológií, modernizácie zbraňových systémov, ale aj prípravy a výcviku profesionálnych vojakov. Ich požiadavky OS SR budú tvoriť podklad pre špecifikáciu projektov výskumu a vývoja a štúdií uskutočniteľnosti v nasledujúcom roku.

text: doc. Ing. Vladimír Andrassy, PhD., foto: -ds-

Ročné preskúšanie riadiacich letovej prevádzky

Výcviková organizácia pre riadiacich letovej prevádzky AOS je jedinou certifikovanou organizáciou na realizovanie všetkých druhov výcvikov s použitím simulátorov riadenia letovej prevádzky, vrátane realizácie potrebných preskúšaní na zachovanie kontinuity procesov poskytovania služieb riadenia letovej prevádzky vo vzdušnom priestore SR.

V termíne od 4. – 8. apríla 2022 vykonal Úrad vojenského letectva MO SR v spolupráci s Výcvikovou organizáciou pre riadiacich letovej prevádzky AOS v Liptovskom Mikuláši pravidelné ročné teoretické preskúšanie všetkých vojenských riadiacich letovej prevádzky v súlade so záväzným európskym nariadením „EU 2015/340“, ktoré definuje podmienky získania ako i udržania si spôsobilostí riadiacich letovej prevádzky.

Hlavným cieľom každej odbornej prípravy ako i preskúšania vojenských riadiacich letovej prevádzky je získať, udržať a priebežne zdokonaľovať všetky návyky potrebné na výkon vlastnej funkcie. Udržanie a preverenie požadovaných znalostí a schopností je nutné na bezpečné poskytovanie služieb vo vzdušnom priestore SR.

Takéto preskúšanie a príprava sú súčasne určené aj na verifikáciu zavádzania nových zmien v postupoch, ktoré vyplývajú z požiadavky realizácie zmien v štruktúre a častiach vzdušného priestoru. Potrebná pripravenosť je dôležitá i pred implementáciou nových technických zariadení na priebežnú kontrolu zručností, ako aj potvrdenia a osvojenia si aktualizácie dohôd, smerníc a všetkých

nových postupov, ktoré vplyvajú na bezpečnosť služieb riadenia letovej prevádzky. Medzi prioritné povinnosti všetkých vojenských zamestnancov stanoví riadenia letovej prevádzky patrí príprava v praktickej či teoretickej rovine s mechanizmom preskúšania, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou udržiavania a skvalitňovania odborného rastu.

Zodpovedný a precízny prístup počas prípravy, vrátane jej opakovaného a dôkladného vykonávania, je predispozíciou k zvyšovaniu úrovne bezpečnosti ako takej. Každá kvalifikovaná príprava zahŕňa teoretickú časť a praktické cvičenia vykonávané v syntetickom prostredí vrátane rôznych typov simulácií. Úspešný výsledok preskúšania je podmienkou, či už na udržanie alebo získanie nových znalostí a zručností za účelom praktického poskytovania plynulých, flexibilných, ale predovšetkým bezpečných služieb.

text, foto: mjr. Ing. Miroslav Žentek, PhD.

Odborná príprava a prax kadetov odbornosti G-20

V termíne 19. - 29. apríla 2022 absolvovali študenti učebných skuín B31b, M11b a M21b – delostreleckí učni, odbornú prípravu a prax vo Výcvikovom priestore Vojenského obvodu Lešť.

Vďaka výbornej spolupráci katedry vojenskej taktiky a operačného umenia s útvarmi OS SR sa podarilo pripraviť pre študentov zaujímavý a náročný program, ktorého vyvrcholením boli bojové školské streľby kadetov z mìnometov.

Pre tretíakov znamenali dva týždne zamerané na obsluhovanie zbraňových systémov prvý kontakt s delostreleckým hardvérom. Napriek tomu si remeslo osvojili veľmi rýchlo a už po prvom týždni mohol koordinátor praxe mjr. Ing. Michal Vajda konštatovať, že sú schopní plniť palebné úlohy ostrou streľbou z mìnometov bezpečne, spoľahlivo a metodicky správne.

Študenti štvrtého ročníka v rámci odbornej prípravy nadviazali na teoretické poznatky získané v predmete Streľba a riadenie paľby delostrelectva. Učebňu pri príprave prvkov vymenili za skutočné miesto riadenia paľby a pomocou spojovacích prostriedkov riadili podriadené palebné jednotky a pridelené prieskumné prostriedky. Riadiacim odbornej prípravy bol doc. Ing. Jaroslav Varecha, PhD.

Piataci v rámci praxe získavali pod vedením mjr. Ing. Miroslava Mušíňku neoceniteľné praktické skúsenosti z organizácie a vykonávania delostreleckého prieskumu a vyžadovania palebnej podpory. Vďaka kontaktom s príslušníkmi prieskumnej batérie rožňavského raketometného oddielu si okrem navádzania paľby mìnometov vyskúšali aj činnosť pri riadení paľby raketometov.

V rámci záverečného cvičenia študenti všetkých troch ročníkov plnili úlohy spoločne a komplexne.

Študenti piateho ročníka plnili úlohu senzorov a vyžadovali palebnú podporu v prospech imitovanej manévrovej jednotky. Proces vyžadovania paľby bol vykonávaný v súlade s postupmi NATO, a pomocou moderných prístrojov študenti paľbu aj precízne opravovali. Vďaka ich pozorováním štvrtáci upravovali prvky streľby a riadili tretíakov v palebných postaveniach. Tí s nekompromisnou presnosťou zasahovali ciele. Spolu vytvorili koncert fungujúcej palebnej podpory, ktorý so záujmom sledovali aj prítomní príslušníci útvarov OS SR, ktorí sa živo zaujímali hlavne o činnosť piatakov, ktorí už o niekoľko týždňov posilnia ich rady.

Zamestnania sa podarilo uskutočniť vďaka podpore a ústretovosti 54. raketometného oddielu z Rožňavy a 12. mechanizovaného práporu z Nitry, ktorí prax a odbornú prípravu zabezpečili materiálne, personálne a poskytli kadetom aj množstvo neoceniteľných rád a skúseností.

text: mjr. Ing. Michal Vajda, foto: -ds-, mjr. Ing. Michal Vajda

Stanový tábor Mokrad'

V priebehu mesiaca marec 2022 vznikol vo vojenskom priestore Mokrad' pri Liptovskom Mikuláši ubytovací tábor na pomoc utečencom z Ukrajiny. Nachádzali sa v ňom ubytovacie stany, sociálne kontajnery, no i karanténny stan.

Primárne bol stanový tábor určený pre matky s deťmi, ktoré nemali žiaden kontakt v Európe a mohli v ňom ostať do doby, kým sa im nezabezpečilo trvalejšie ubytovanie v SR, prípadne posun do ďalších krajín Európy. V tábore dostali stravu i základné sociálne vybavenie. Popri príslušníkoch českej armády, ktorí tu pôsobili od začiatku, vypomáhalo v stanovom mestečku 15 kadetov z Akadémie ozbrojených síl spolu s veliteľmi pplk. Petrom Gerecom a pplk. Michalom Turčaníkom, ktorým za príkladné a zodpovedné plnenie služobných povinností poďakoval listom i generálmajom Ing. Ivan Pach a vyzdvihol ich pričinenie k zvýšeniu kredibility Ozbrojených síl SR.

Na priebeh celej akcie sme sa ich opýtali zopár otázok.

Počas apríla ste pôsobili spolu s našimi kadetmi v stanovom tábore pre utečencov na Mokradi. Čo bolo náplňou našich kadetov? Aký ste mali režim práce?

pplk. Michal Turčaník: Kadeti pracovali hlavne v informačnom stane, kde mali možnosť prísť do kontaktu s odídenkami. V informačnom stane bolo k dispozícii internetové pripojenie a TV a študenti operatívne vykonávali činnosti potrebné pre zabezpečenie chodu stanového tábora.

pplk. Peter Gerec: Náplňou našich kadetov bolo poskytovať informácie odídencom ohľadom všetkého možného – odchody spojov, nároky na príspevky, kontakty na štátne inštitúcie. Ich miestom na výkon služby bol informačný stan, ktorý bol súčasne aj detským kútikom. Na stáž sme boli vyslaní na 7 dní, pracovná doba bola 24/7.

Ako prebiehala organizácia činnosti?

pplk. Michal Turčaník: Po príchode odídencom zo štátnej hranice do tábora bol realizovaný „in-processing“, ktorého súčasťou bolo aj testovanie na covid. Pozitívne testovaní ostali v karanténnom stane a ostatní boli ubytovaní podľa konkrétnych možností vo vyhradených stanoch. V niektorých prípadoch bolo nutné poskytnúť aj psychologickú pomoc, čo zabezpečoval duchovný a psychológovia. Pre odídencom bolo pripravené šatstvo, obuv ale aj hračky, plienky, základné hygienické potreby a iné potrebné veci, ktoré boli poskytnuté dobrovoľnými darcami. Po krátkej aklimatizácii boli s ich súhlasom umiestňovaní do rôznych sociálnych a školských zariadení, penziónov alebo hotelov, kde im bola často ponúknutá aj práca. Na tomto mal veľký podiel CIMIC tím od špeciálnych síl.

Bolo niečo náročné, s čím sa bolo potrebné vysporiadať?

pplk. Michal Turčaník: Doteraz som bol vždy v pozícii používateľa služieb, ktoré zabezpečuje logistika pre ozbrojené sily. Nie vždy bolo všetko zabezpečené podľa mojich predstáv. Ako veliteľ stanového tábora som sa dostal na opačnú stranu. Spolu s ostatnými príslušníkmi ozbrojených síl, ktorí boli vyčlenení pre plnenie úloh v stanovom tábore, som zodpovedal za vytvorenie prijateľných podmienok pre život civilných osôb v poľných podmienkach. Pod tým si možno predstaviť zabezpečenie ubytovania v stanoch, prípravu stravy pre odídencom v poľných kuchyniach, internet a telekomunikačné služby, satelitnú TV, prevádzkovanie sociálnych zariadení a pod. Okrem toho mali odídenca k dispozícii zdravotnú starostlivosť, služby tlmočníka, duchovnú a psychologickú pomoc. Spolu s informačným stanom, v ktorom pracovali naši kadeti, boli všetky tieto služby k dispozícii 24 hodín denne. Niektoré činnosti bolo nutné koordinovať s miestnou samosprávou alebo ÚPSVaR. Veľmi oceňujem spoluprácu

s pozemnými silami OS SR, ktoré boli našim nadriadeným prvkom, ale aj s útvarmi, ktoré mali v stanovom tábore personál a techniku. Jednotlivé problémy, ktoré nastali, boli riešené takmer okamžite a vždy s ohľadom na náš názor. Chcel by som poďakovať všetkým príslušníkom OS SR a AČR, ktorí prispeli k tomu, že stanový tábor splnil všetky úlohy so ctou a bez mimoriadnych udalostí.

Stretli ste sa s nejakým životným príbehom, ktorý vo Vás nejako zarezonoval?

pplk. Michal Turčaník: Nebudem prezentovať životné príbehy ľudí, nakoľko ich súhlas na zverejnenie sa mi už nepodarí získať, a bez neho to neurobím. Viacero situácií ma ale prinútilo zamyslieť sa. Vyhnem sa tým citlivým a tým, ktoré sa dajú interpretovať rôzne. Väčšina odídencom prišla s jedným kufrom, taškou alebo "igelitkou". Čo by som si dal to tej igelitky ja? Potrebujem naozaj všetky tie ostatné veci, ktoré mám doma a do "igelitky" by sa nezmestili?

Ako si plnili povinnosti naši kadeti?

pplk. Michal Turčaník: S činnosťou kadetov som jednoznačne spokojný a plnili si povinnosti vzorne. Po odchode odídencom z tábora plnili aj úlohy súvisiace z odsunom materiálu a techniky, kde taktiež získali cenné skúsenosti. Hlavne tí, ktorí vidia svoju budúcnosť vo vojenskej logistike.

pplk. Peter Gerec: Počas môjho velenia si plnili povinnosti na výbornej úrovni. Kadeta Vaškoviča som navrhol na udelenie odmeny.

Aké boli ohlasy od dobrovoľníkov, prípadne utečencov na Vašu pomoc?

pplk. Michal Turčaník: Odídenca hodnotili veľmi pozitívne všetko čo sme pre nich urobili. Tým myslím samozrejme všetkých, s ktorými sme prišli do kontaktu od prechodu štátnej hranice SR. Ako príklad uvediem posledného odídencu, ktorý nechcel opustiť stanový tábor. Podľa jeho slov tam mal zabezpečené všetko a obával sa, aké to bude, keď odtiaľ odíde.

pplk. Peter Gerec: Pozitívne. Naši kadeti iniciatívne zorganizovali finančnú zbierku medzi spolužiakmi v ročníku, ktorá bola určená na pomoc mladej Ukrajinke, ktorej sa rozbil mobil a nemohla sa spojiť s rodičmi, ktorí ostali doma. Tento prejav ľudskosti našich kadetov ocenili aj dobrovoľníci, ktorí nám pomáhali pri zabezpečovaní režimu v stanovom tábore.

Na Mokradi boli prítomní i vojaci českej armády. Aká bola spolupráca s nimi?

pplk. Michal Turčaník: Spolupráca s vojakmi AČR je už tradične na výbornej úrovni a nebolo tomu inak ani v tomto prípade. Máme k sebe veľmi blízko kultúrne, ale aj jazykovo. Podriadená jednotka AČR obsluhovala techniku a materiál, ktorý poskytla Česká republika. Všetky problémy, ktoré priniesol život počas trvania stanového tábora sa podarilo vždy vyriešiť s ľahkosťou a k vzájomnej spokojnosti. Stanový tábor navštívil aj veliteľ Mnohonárodného centra pre koordináciu logistiky (MLCC) plk. Zlatník z Prahy, ktorý si odniesol nielen pozitívny dojem z pôsobenia príslušníkov OS SR a AČR, ale aj cenné informácie o možnosti riešenia ubytovania utečencov vo vojenských poľných táboroch.

pplk. Peter Gerec: Č. Českí vojaci spadali pod velenie veliteľa stanového tábora Mokrad'. Mali na starosti všetky stany pre utečencov, sociálne kontajnery, zabezpečenie elektrickej energie, vodou, odvoz splaškových vôd. Svoje povinnosti plnili na profesionálnej úrovni, spolupráca s nimi bola bezchybná.

prípravila: -mt-, -pg-, -sz-

KRÁTKO ZO ŽIVOTA

Centra vzdelávania AOS

ISOC 26. bol slávnostne ukončený

V poradí už 26. ISOC - Medzinárodný kurz pre štábných dôstojníkov, bol ukončený slávnostnou ceremóniou 14. apríla 2022 v priestoroch oddelenia medzinárodných kurzov Akadémie ozbrojených síl gen. Milana Rastislava Štefánika (AOS).

14. februára 2022 nastúpilo na kurz 6 nadporučíkov Armády Českej republiky, 13 dôstojníkov Ozbrojených síl SR a 1 príslušník z AOS.

Vzhľadom k situácii na Ukrajine a nariadeniu náčelníka Generálneho štábu SR sa 13 slovenských príslušníkov muselo vrátiť k svojim domovským jednotkám. Medzinárodný kurz tak spolu s českými kolegami absolvoval iba nadporučík z Katedry vojenskej taktiky a operačného umenia AOS (KtVTaOU).

Kurz trval celkom 9 týždňov, počas ktorých jeho účastníci absolvovali problematiku plánovania a vedenia vojenských operácií na taktickom stupni velenia v súlade so štandardmi NATO, a to v celom spektre konfliktov v medzinárodnom prostredí.

Oboznámili sa s používaním jednotiek rôznych špecializácií a služieb, a taktiež s organizačnými štruktúrami jednotlivých bojových jednotiek na taktickej úrovni.

Získali základné informácie a zručnosti potrebné pre vojenský rozhodovací proces a sú pripravení pre spoločnú činnosť vo všetkých fázach prípravy a plánovania na taktickej úrovni.

Pri praktických cvičeniach si mohli vyskúšať role v rôznych zaradeniach, a tak sa ocitnúť v pozícii, ktorá im doteraz nebola dostupná, no môže byť dôležitá v ich budúcej kariére.

Na konci kurzu študenti vyjadrili vďačnosť, že ISOC 26 pokračoval aj napriek menšiemu počtu

účastníkov.

Ocenili osobnejší prístup inštruktorov, ich profesionalitu postavenú na skúsenostiach a celkovú vysokú úroveň kurzu.

Práca v menšej skupine viedla študentov kurzu k väčšej zodpovednosti za vykonanie jednotlivých úloh a k ich proaktívnemu prístupu.

Spesťrením boli aktivity, ktoré sú tradične súčasťou kurzu, ako plánovaná študijná cesta do Vysokých Tatier, či spoločné posedenie k ukončeniu kurzu.

ISOC 26 slávnostným príhovorom ukončil riaditeľ Centra vzdelávania AOS, plk. Ing. Jozef Wesselényi, Ph.D, ktorý vyjadril poďakovanie inštruktorom pod vedením pplk. Ing. Jozefa Kuchtu, ako aj presvedčenie o prínose kurzu a možnosti aplikovať získané poznatky v domovských útvaroch študentov.

Veľkou devízou pre AOS je i vyškolenie npor. Mgr. Jána Janča, ktorý bude môcť nadobudnuté vedomosti pretaviť do svojej akademickej činnosti a byť aj oporou pre Oddelenie medzinárodných kurzov AOS.

Slávnostného ukončenia kurzu sa zúčastnili aj vedúci KtVTaOU doc. Ing. Jaroslav Varecha, PhD. a mjr. Ing. Jaroslav Kompan, PhD. – predseda akademického senátu.

text: -zf-

27. Základný veliteľsko-štábný kurz v novom termíne otvorený

Dňom 19. apríla 2022 nastúpilo do 27. základného veliteľsko-štábného kurzu (ZVŠK) 47 príslušníkov rezortu obrany SR.

Kurz na základe požiadavky OS SR je otvorený v mimoriadnom termíne 19. 04. – 03. 06. 2022.

Kurz je organizovaný Centrom vzdelávania na pôde Akadémie ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika (AOS) a vzhľadom k aktuálnej priaznivej situácii v súvislosti s ochorením COVID-19 prebieha od začiatku prezenčnou formou v súlade s prijatými protiepidemickými opatreniami.

Program kurzu je zameraný na výkon manažérskych funkcií, získanie vedomostí a zručností potrebných pre výkon veliteľských a štábných funkcií,

bezpečnostné prostredie štátu, charakteristiku a vývoj vojenského umenia, prístupy k vojenským operáciám v súčasnosti a v neposlednom rade na spôsobilosti vlastných ozbrojených síl a na oblasť vojenskej logistiky a ekonomiky obrany.

Dĺžka kurzu je upravená na 7 týždňov, pričom na vzdelávaní dôstojníkov sa podieľa vedecko-pedagogický zbor AOS, odborníci z GŠ OS SR a jednotlivých zložiek OS SR a MO SR.

Kurz bude ukončený záverečnými skúškami v dňoch 01. - 02. júna 2022.

Úspešným absolvovaním kurzu získajú profesionálni vojaci potrebné vojenské vzdelanie na hodnosť „major“.

text: -iš-

INFORMÁCIE verzus DEZINFORMÁCIE

V našej histórii nebolo nikdy šírenie informácií také ľahké a rýchle ako v súčasnosti. Vo vysokej miere k ich rozširovaniu prispieva zvýšenie dostupnosti internetového pripojenia pre široké masy a taktiež rozvoj sociálnych sietí.

Internet je presýtený informáciami rôzneho druhu a veľa z nich má nízku alebo žiadnu hodnotu. Medzi nimi sa nájdu aj informácie, ktorých hlavným cieľom je polarizovanie spoločnosti, zber citlivých údajov, podnecovanie ľudí k akcii (násilnej alebo nenásilnej), otvorené alebo skryté propagovanie názorov, postojov, ktoré nie sú zlučiteľné s princípmi demokracie, jej hodnotami a zásadami. Označujeme ich ako falošné správy (fake news), hoaxy, konšpiračné teórie, ktoré predstavujú skutočnú hrozbu. V spektre rôznorodých informácií človek stráca orientáciu, čo je pravda a čo je lož. Článok prináša odpovede aj na tieto otázky.

Odporúčania na webové stránky a dokumenty mapujúce nebezpečenstvo dezinformácií:

www.infosecurity.sk - je projekt zameraný na kontrolu informačného priestoru s ohľadom na dezinformácie a bezpečnosť na sociálnych sieťach. Cieľom je odhaľovanie a vyvracanie nebezpečného a nepravdivého obsahu, ozdravovanie informačného priestoru a budovanie povedomia o dôležitých celospoločenských témach.

Ako sa nestanem obeťou dezinformácie?

- Čerpám informácie len z overených zdrojov, informácie si overujem vo viacerých zdrojoch.
- Čítam celý článok a nie len zavádzajúci nadpis.
- Všimam si gramatické chyby, nejasnú štylizáciu textu.
- Obsah na sociálnych sieťach si vždy overím v nezávislých, ideálne licencovaných zdrojoch.
- Zdieľam s ostatnými len dôveryhodné informácie.

Kde nájdem relevantné informačné zdroje?

Dôležitým miestom, kde nájsť relevantné verejne dostupné informácie sú knižnice. Dôveryhodnú literatúru pre písanie monografií, odborných článkov, kvalifikačných záverečných prác nájdete v každej vedeckej alebo akademickej knižnici na Slovensku. K relevantným informáciám sa môžete dostať aj z pohodlia domova prostredníctvom vzdialeného prístupu k elektronickým zdrojom Centra vedecko-technických informácií Slovenskej republiky (CVTI SR).

Prístup k týmto multi-odborovým e-zdrojom získate po bezplatnej registrácii na ich webových stránkach. V početnej ponuke tu nájdete, medzi inými, službu Bookport s 8500 titulmi e-kníh prevažne v českom jazyku z rôznych vedeckých oblastí, bibliografické a citačné databázy Web of Science a Scopus.

Akademická knižnica v spolupráci s CVTI SR ponúka svojim používateľom prístup do virtuálnej študovne v podmienkach Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika. Študovňa zabezpečuje v rámci počítačovej siete školy, aj formou vzdialeného prístupu 24h online, prístup k elektronickým verziám dokumentov vydaných Akadémiou ozbrojených síl. Veľmi vyhľadávanou službou pre registrovaných

www.overujsifakty.sk - Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach už pred časom spustila kampaň Overuj si fakty. Jej cieľom je upozorňovať na nebezpečenstvo dezinformácií a ich šírenia v internetovom prostredí. Portál okrem iného vysvetľuje, čo je to dezinformácia, aké typy dezinformácií poznáme, rozlišujeme a ako je možné overiť fakty.

„Ako sa orientovať vo svete dezinformácií: Získaj info o dezinfo“ (.pdf 1,78 MB) - Príručka bola vydaná Inštitútom pre strednú Európu s podporou NATO Public Diplomacy Division.

Publikácia vám v troch častiach ponúkne stručnú psychologickú sondu do ľudskej mysle, objasňujúcu dôvody, pre ktoré sú ľudia náchylní veriť nezmyslom, ako aj užitočné rady a tipy, ako budovať a rozvíjať svoje vlastné kritické myslenie, mediálnu gramotnosť, a tak zvyšovať svoju odolnosť voči dezinformáciám, ale aj priblíži širší obraz priebehu dezinformačného cyklu vrátane nástrojov používaných na šírenie dezinformačných kampaní.

používateľov je platforma ProQuest Ebook Central, kde sú k dispozícii okrem knižnicou zakúpených licencovaných e-publikácií elektronické dokumenty s otvoreným prístupom (OA – Open Access).

Kolekcie s otvoreným prístupom pribúdajú, v súčasnosti obsahuje 2 349 monografií od Springer, De Gruyter, Transcript Verlag, Open Books Publishers, Quae a ďalších vydavateľstiev.

Zdroj: nbu.sk, overujsifakty.sk, infosecurity.sk, ICE (Institút for Central Europe), cvtisr.sk

pripravil: Mgr. Miloš Húsenica-

Medzinárodné zásady targetingu v ozbrojenom konflikte

Prednáška venovaná medzinárodnoprávnym zásadám targetingu v ozbrojenom konflikte odznela vo štvrtok 14. apríla 2022 v priestoroch auly Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika.

Prednášku pre študentov a zamestnancov akadémie zorganizovala katedra bezpečnosti a obrany, a to s ohľadom na aktuálnosť tejto problematiky počas prebiehajúceho vojenského konfliktu na Ukrajine.

Na vyžiadanie katedry ju lektorovala právna expertka Ministerstva obrany SR pre medzinárodné právo ozbrojených konfliktov, JUDr. Viktória Marková, PhD.

tex, foto: JUDr. Tomáš Martaus

Strelecká súťaž „Krtko cup“

Dňa 13. apríla 2022 sa v priestoroch Simulačného centra Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši (AOS) konala strelecká súťaž „Krtko cup“.

Súťaž bola organizovaná Katedrou telesnej výchovy a športu AOS v spolupráci so Simulačným centrom AOS. Do súťaže bolo prihlásených celkovo 54 súťažiacich, ktorí súťažili v deviatich šesťčlenných družstvách.

Samotná strelba prebiehala v syntetickom prostredí virtuálnej strelnice STING, ktorá spoľahlivo zabezpečuje simuláciu prostredia pre výcvik jednotlivcov a malých skupín v strelbe z ručných zbraní.

Strelnica STING je jediná svojho druhu v prostredí Ozbrojených síl SR a využíva najmodernejšiu technológiu projekcie a zbraňových systémov.

Súťaž prebiehala v dvoch kolách:

1. kolo - strelba z krátkej zbrane CZ P09 na vzdialenosť 15 m
 2. kolo - strelba z dlhej zbrane M4 Carbine na vzdialenosť 25 m
- V oboch kolách všetci súťažiaci absolvovali 5 nástrelov a následne v časovom limite jednej minúty 10 súťažných striel.

Na základe súčtu nastrieľaných bodov z oboch kôl bolo zostavené poradie. Po dostrieľaní oboch súťažných kôl dosiahli najlepší traja jednotlivci zhodne 195 bodov.

Vo finálovom rozstrele z krátkej zbrane bol najúspešnejší voj. 1. st. Richard Kollarčík a stal sa víťazom kategórie jednotlivcov.

Zo všetkých družstiev zvíťazil ALL ROUNDER TEAM - muži.

text, foto: kpt. Mgr. Roman Markovič, PhD.